

**máte
ve škole
žáka cizince**

obsah

úvodní slovo	5
centrum pro cizince JmK	6
žáci s odlišným mateřským jazykem na školách	7
vzdělávání žáků-cizinců v ČR od 1. 9. 2021	8
možné varianty podpory pro děti a žáky s OMJ	11
možnosti kurzů ČDJ mimo školu	12
základní instituce a podpora	13
volnočasové aktivity, kroužky	16
organizace pracující v JmK s cizinci	17
organizace s celorepublikovou působností	18
možnosti financování	19
závěrečné slovo	22
přílohy	23

úvodní slovo

Naleznete zde informace o organizacích, odborech či institucích v **Jihomoravském kraji**, na které se můžete obrátit v případě nejistoty, odkazy na základní legislativu i rady do výuky. Pokud hledáte materiály vhodné pro výuku žáků s OMJ, prozkoumejte naše stránky nebo navštivte www.inkluzivniskola.cz

Mysleli jsme také na popis **novely zákona o financování a organizaci jazykové přípravy od 1. 9. 2021** a to, jak se tyto změny dotkly podpůrných opatření či spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami.

Při snaze o **integraci dětí a žáků přicházejících z odlišného kulturního, sociálního nebo jazykového prostředí** je nutné brát ohled také na důležitost [volnočasových aktivit](#) či [výuku češtiny jako druhého jazyka \(ČDJ\)](#). V tomto případě je naše nabídka zaměřena na aktivity realizované zejména na území Brna. Kvalitu těchto služeb známe z předchozích nebo nynějších spoluprací, a proto jsme ji neváhali zde uvést. Víte-li o nabídce ve vašem okolí, určitě budeme rádi za její sdílení směrem k nám.

Uvědomujeme si, že celý **proces začleňování dětí/žáků s OMJ** závisí nejen na škole samotné, ale také na **spolupráci s rodiči**, přidali jsme sem proto i zmínku o nabídce **tlumočení či překladů** zdarma.

Pokud narazíte na cokoliv, co zde není zmíněno, [rádi s vámi vaše poznatky a nápady probereme, zapracujeme do tohoto materiálu či zodpovíme dodatečně](#). Kontaktovat nás můžete na cizincijmk@jmk.cz, Kontakty na osoby nebo odbory v Brně i celém Jihomoravském kraji najdete níže.

V případě zájmu o pravidelné informování o naší nabídce se také můžete přihlásit k odběru našeho [newsletteru](#).

Doufáme, že vám bude tento dokument sloužit jako pomyslný rádce při rozhodování jakými kroky se vydat při vzdělávání a adaptaci cílové skupiny dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ).

Děkujeme, že jste s námi!
tým **Centra pro cizince JmK**

centrum pro cizince JmK

kdo jsme:

Jsme referát Krajského úřadu Jihomoravského kraje a úspěšní žadatelé o podporu v národních i evropských projektech. Poskytujeme naše služby **bezplatně**.

Od roku 2009 prošlo naším Centrem na tisíce cizinců, kteří se přišli učit českému jazyku nebo využili naše poradenské služby a vzdělávací kurzy. Pořádáme multikulturní akce, odborné semináře i přednášky, které nás společně rozvíjejí a umožňují nám se seznámit nejen s dalšími lidmi, ale i jazyky, kulturou a pohledem na věc.

Lidskost, partnerství a profesionalita jsou slova, která nás definují. Integrace pojem, který nás spojuje.

co nabízíme:

- Kurzy češtiny pro cizince (dospělé i děti)
- E-learning češtiny pro cizince
- Odborné poradenství:
 - sociální poradenství
 - právní poradenství
 - kariérní poradenství
- doprovody na úřady, instituce, k lékařům ad.
- odborné kurzy
- adaptačně-integrační kurzy
- multikulturní aktivity
- prostory pro sdílení zkušeností na tematických kulatých stolech a platformách
- knihovnu pro cizince i pedagogy

Máte-li zájem o jakékoliv další informace, sledujte naše webové stránky www.cizincijmk.cz nebo kontaktujte [některého z našich pracovníků](#).

Projekt „Provoz centra pro cizince JmK 2021-2022“, reg. č. AMIF/28/04, je financován Evropskou unií v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu Ministerstva vnitra České republiky.

užitečná informace:

V Centru pro cizince JmK naleznete také díky „Programu na podporu pedagogů při vzdělávání dětí a žáků cizinců“ Meta, o.p.s.: organizace pro příležitost mladým migrantům regionální spolupracovníci Mgr. et Mgr. Terezu Švandovou, na kterou se můžete obracet v otázkách metodické podpory, informací o vzdělávacích kurzech pro pedagogy či individualizovaného poradenství.

žáci s odlišným mateřským jazykem na školách

proč ne cizinec?

Česká legislativa používá problematický pojem žák-cizinec. Toto označení vylučuje z určitých forem podpory ty, kteří mají české občanství, ovšem český jazyk neovládají. Pro děti a žáky-cizince, ale i zbývající skupinu žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka používáme proto raději přesnější termín žáci s odlišným mateřským jazykem (OMJ).

kdo jsou děti/žáci s odlišným mateřským jazykem?

- děti přicházející ze zahraničí, bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka,
- děti cizinců, které v ČR vyrostly, ale doma hovoří jiným jazykem, než je čeština,
- děti s českým občanstvím, v jejichž domácím prostředí se používá jiný než český jazyk,
- děti, které mají české občanství, doma hovoří česky, ale studovaly v zahraničí a ve škole se česky nikdy neučily, a tak dostatečně neovládají akademickou češtinu.

jak postupovat při příchodu dítěte/žáka s OMJ do školního prostředí?

Ihned po příchodu dítěte zjišťujeme všechny informace, které jsou součástí pedagogické a jazykové diagnostiky. Dle zjištění následně zvažujeme další kroky potřebné podpory.

Pro práci s dětmi a žáky s OMJ je potřeba znát o něco více informací než u dětí/žáků českých (vyrůstajících pouze v ČR, s českými rodiči, občanstvím a bez jakékoliv migrační zkušenosti)

- Jak dobře umí česky?
- Jak se jeho/její mateřský jazyk liší od češtiny?
- Kolik bylo dítěti let, když přišlo do ČR?
- Jak dlouho již je v ČR?
- Jaké jsou jeho/její předchozí školní zkušenosti a úspěchy?
- Na jakém principu je postaven vzdělávací systém v jeho/její zemi?
- Na co je dítě zvyklé?
- Ad.

Možný postup nastavování podpory pro děti a žáky s OMJ naleznete v příloze č. 1.

vzdělávání žáků-cizinců v ČR od 1. 9. 2021

Řídí se právní úpravou [vyhlášky č.14/2005 Sb.](#) (MŠ) a [č. 48/2005 Sb.](#) (ZŠ).

- Novela stanovuje poskytování jazykové přípravy především školami určenými krajským úřadem příslušného kraje, **která má podíl cizinců 5 % a vyšší.**
- V každé obci s rozšířenou působností (ORP) musí být min. 1 škola určená pro prezenční výuku.
- V každém kraji musí být min. 1 škola určená pro distanční výuku.

Krajské úřady na svých webech zveřejňují informace o konkrétních kurzech češtiny jako druhého jazyka v určených školách. V JMK se jedná o portál www.jmskoly.cz

Seznam určených základních škol ke 31. 5. 2022 najdete v příloze č. 2 tohoto dokumentu.

MŠ

Bezplatná jazyková příprava v rozsahu 60 minut/týden se týká všech dětí v předškolním vzdělávání s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (včetně dětí s českým státním občanstvím nebo dětí mladších). Její parametry jsou vypsány ve vyhlášce [č.14/2005 Sb.](#)

Skupina může být v MŠ otevřena **při počtu 4 žáků-cizinců** do max. 8 dětí v jedné skupině. Má-li MŠ méně než 4 děti, nemůže otevřít ani jednu skupinu = děti vzdělává dle IVP.

ZŠ

pro koho je jazyková příprava od školního roku 2022/2023 určena?

Pro žáky-cizince, kteří plní povinnou školní docházku v ČR po kratší dobu než 12 měsíců.

na co mají tito žáci nárok?

Podle jazykové úrovně mají nárok na 100, 150 nebo max. 200 hodin výuky češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) za dobu max. 10 měsíců.

Přijde-li žák např. v pololetí nebo dva měsíce před koncem školního roku, neodučené měsíce a hodiny se převádí do navazujícího školního roku.

pro koho není jazyková příprava určena?

Pro cizince, kteří jsou součástí povinné školní docházky v ČR déle než 12 měsíců nebo žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka s českým občanstvím.

Na tyto žáky se i nadále vztahuje podpora z [§ 16 ŠZ](#), [vyhlášky č. 27/2016 Sb.](#) = nárok na podpůrná opatření 1. – 3. stupně (bez ohledu na státní příslušnost, délku vzdělávání v ČR či jiná kritéria).

mohu nějak tyto žáky do jazykové přípravy i přesto začlenit?

Ano, ale pouze v případě, že ředitel školy vyhodnotí zařazení těchto nenárokových dětí do skupiny jako pedagogicky únosné.

SŠ a SOU

V případě středních škol je podpory v České republice málo. Budete proto často odkázáni na 1. stupeň PO, tedy plán pedagogické podpory a pedagogickou intervenci. Samozřejmě je zde i v tomto případě možnost vyšetření v PPP.

přijímací řízení:

Přijetí osob s jiným než českým občanstvím je podmíněno prokázáním oprávněnosti pobytu na území ČR řediteli školy nejpozději při zahájení vzdělávání (§ 20 odst. 2 písm. c) a odst. 3 ŠZ). Více [zde](#).

převod známek ze zahraničních škol:

Je nutno porovnat známkování země, ze které student přichází, se známkováním v našem českém systému.

Dle [Informací k přijímací zkoušce z ČJL osob pobývajících v dlouhodobě v zahraničí](#) (MŠMT) je posouzení hodnocení výsledků uchazečů plně **v kompetenci ředitele střední školy**.

MŠMT doporučuje školám vytvořit převodník na klasifikaci. Pro inspiraci lze využít popisy některých [zahraničních vzdělávacích systémů](#) Meta, o.p.s.

Neexistuje však žádný závazný dokument, který by převod známek ze zahraničních škol definoval.

Uzpůsobení přijímacích zkoušek pro uchazeče s OMJ naleznete [zde](#).

užitečná informace:

*"Osobám, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách **promíjí na žádost** přijímací zkouška z českého jazyka, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří **rozhovorem**." (§ 20, odst. 4).*

Toto pravidlo **platí i při konání školní přijímací zkoušky**, pokud o jejím konání rozhodl ředitel školy a je-li její součástí ověření znalosti českého jazyka.

jaké úlevy mohou mít uchazeči s OMJ?

- Promínutí zkoušky z českého jazyka - V takovém případě si ředitel školy ověří znalost českého jazyka pohovorem.

POZOR!

Uchazeči, kteří se již vzdělávali v české základní škole (byť i jen pár měsíců), nemohou mít odpuštěn test z ČJL.

- Úprava přijímacích zkoušek: Žáci s OMJ, tedy žáci s SVP mohou využít možnosti uzpůsobení přijímacího řízení vč. jednotných přijímacích zkoušek na obory středních škol ukončených maturitou. K tomu je potřeba se předem obrátit na ŠPZ (PPP). Poradna na základě vyšetření vydá zprávu s doporučením podpůrných opatření pro vzdělávání již na základní škole a může také vystavit **písemné doporučení pro uzpůsobení přijímacích zkoušek**. To může obnášet prodloužení času na vypracování písemné zkoušky nebo využití kompenzačních pomůcek (např. překladový slovník).

jaká jsou možná uzpůsobení maturitní zkoušky pro žáky s OMJ?

a) Pokud žák v předcházejících 8 letech studoval 4 roky v zahraničí, má nárok na úpravu podmínek a způsobu konání zkoušky z ČJL:

- Didaktický test: + 30 minut navíc na vypracování, možnost použít překladový slovník
 - Písemná práce: + 40 % času navíc na vypracování, možnost použít překladový slovník
- a) Pokud žák v předcházejících 8 letech studoval 4 roky v zahraničí, má nárok na úpravu podmínek a způsobu konání zkoušky z ČJL: a Slovník spisovné češtiny

Žádost o tato uzpůsobení vyplňuje žák v přihlášce k maturitní zkoušce (stejně jako doložení potřebných dokumentů).

b) Doporučení z PPP

Pokud žák nesplňuje výše uvedenou podmínku, může mít za určitých okolností z PPP doporučené úpravy MZ.

Více [zde](#).

jak na závěrečné zkoušky na SOU?

Závěrečné zkoušky na SOU mají jednotná zadání, která se připravují pro každý obor s výučním listem. Pro žáky s OMJ však neexistuje žádné automatické uzpůsobení podmínek závěrečných zkoušek, ačkoli mohou být v této oblasti znevýhodněni nižší jazykovou znalostí.

Žáci s OMJ, kteří mají malou nebo nedostatečnou znalost vyučovacího jazyka, patří mezi žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, mají tedy nárok být vzdělávání v rámci podpurných opatření.

- Závěrečné zkoušky pro žáky s přiznaným PO blíže popsány [zde](#).
- Informační leták META, o.p.s. k tomuto tématu [zde](#).

jak komunikovat s pedagogicko-psychologickou poradnou?

Jedná se o vícefázový proces.

Okamžitě po nástupu žáka na školu je dobré provést pedagogickou i jazykovou diagnostiku, začít komunikovat s rodiči, vysvětlit jim funkci PPP u nás (lze využít [překlady sdělení rodičům o vyšetření v PPP](#) z NPI) a začít komunikovat s poradnou.

Pokud žák přijde do PPP bez jazykové diagnostiky, můžete pro jeho vyšetření použít META, o.p.s. [diagnostický nástroj](#).

Je vhodné, aby školy využily svých kompetencí při nastavování 1. stupně PO (doučování, pedagogická intervence, nastavení PLPP a přílohou PJP, využívání tlumočnicků ad.) Při následné komunikaci s PPP se osvědčuje, pokud škola předá podrobné informace o procesu adaptace, socializace, integrace i dalších posunech žáka v rámci tohoto opatření.

možné varianty podpory pro děti a žáky s OMJ

užitečná informace:

Než začnete zvažovat nastavení plánu podpory, proveďte **pedagogickou diagnostiku**.
Ne pro všechny žáky s OMJ musí být primárním problémem ve vyučování právě neznalost vyučovacího jazyka.

Pro zjištění jazykové úrovně žáka můžete využít **jazykovou diagnostiku**.

Plán pedagogické podpory (PLPP, škola vytváří bez doporučení PPP)

- **Optimální varianta** pro žáka s pokročilejší úrovní češtiny, který již ovládá češtinu na komunikativní úrovni, ale potřebuje podpořit v běžné výuce, zejména v osvojování si akademického jazyka.
- **Nouzová varianta** pro žáka s nízkou nebo nulovou znalostí češtiny, do doby získání doporučení PPP.

Plán jazykové podpory (PJP, příloha PLPP)

- Zaměřuje se zejména na intenzivní práci na zlepšení českého jazyka a zapojení se do výuky do doby, než je získáno doporučení s PPP.

Individuální vzdělávací plán (IVP, škola vytváří na doporučení PPP)

- Plán pro žáky se žádnou nebo nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka. Stanovujeme jím priority vzdělávání, zde především zaměření na rozvoj (akademického) jazyka, metody výuky, úpravy obsahu (např. organizaci výuky ČDJ), způsob zadávání a hodnocení výuky. V podrobném popisu k jednotlivým předmětům si stanovíme reálné cíle vzdělávání s ohledem na zjištěnou jazykovou úroveň žáka. Pokud máme doporučenou i výuku ČDJ, měly by být součástí také cíle v ČDJ, případně použijeme PJP jako přílohu.
- Na stránce digifolio.rvp naleznete formuláře IVP a PLPP ke stažení společně s metodickými pokyny k jejich vyplnění, ale také seznam učebnic, pracovních sešitů, učebních materiálů nebo pomůcek pro žáky se speciálními potřebami ad.
- **Ukázkový dokument IVP**.

užitečná informace:

Od roku 2021 je možné poskytnout žákům **pedagogickou intervenci (PI)** již v 1. stupni PO, tedy bez doporučení z PPP. Stejně tak je i nadále **možné v tomto stupni vytvářet PLPP**.

Příklady plánů z www.inkluzivniskola.cz:

Plán podpory v MŠ

IVP, 3. třída ZŠ, nadaná dívka

PJP, 1. stupeň ZŠ

IVP, 2. třída ZŠ

PJP, 2. stupeň ZŠ

IVP, 2. ročník SŠ

možnosti kurzů ČDJ mimo školu

Doporučujeme jako doplněk k výuce v kmenové škole, nikoliv jako její náhradu. Pro jistotu ještě jednou připomínáme nutnost zjištění nároku na zařazení dítěte/žáka do jazykové přípravy i možnost žádat o podpůrné opatření.

- V případě potřeby další podpory je možné se obrátit na nevládní neziskové organizace nebo přímo naše Centrum, META, o.p.s. či kontakty zmíněné v tomto dokumentu.
- Nejste-li z JMK, můžete kontaktovat [Centrum na podporu integrace cizinců](#) ve vašem kraji.

Letní intenzivní kurzy jsou vhodný doplněk ke kurzům ve škole (nikoli jako jejich náhrada).

Přehled nabízených letních kurzů v jednotlivých krajích naleznete na stránkách [NPI](#) nebo na portále MŠMT edu.cz

užitečná informace:

Krajský odbor školství je nakloněn diskusím a aktivitám spojených se vzděláváním dětí a žáků s OMJ. V [KAP JmK](#) je okrajově zahrnuto i téma inkluze a rovných příležitostí.

Zájem o tematiku vzdělávání dětí a žáků s OMJ v Jihomoravském kraji stoupá. Díky zjišťování Vašich potřeb i potřeb dětí a žáků s OMJ je umožněno uzpůsobovat podporu v našem kraji tak, aby byla co nejvíce funkční.

Vaším obrácením se na zde zmíněnou podporu přispíváte ke zkvalitnění služeb a větší informovanosti o problematice samotné.

[Nejste v tom sami!](#)

základní instituce a podpora

Meta, o.p.s.

NNO podporující cizince v rovném přístupu ke vzdělávání a pracovní integraci od roku 2004. Poskytuje sociální poradenství rodinám, realizuje kurzy různých formátů, zaměřených i úrovní. Pedagogickým pracovníkům poskytuje metodickou podporu a poradenství v oblasti vzdělávání a začleňování dětí a žáků s OMJ.

Portál pro pedagogy:

- **Inkluzivní škola**, najdete zde kompletní informace o:
 - vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem,
 - tom, jak postupovat, když k vám má nastoupit žák-cizinec,
 - legislativě,
 - doporučených studijních materiálech,
 - a dalším.

Naleznete zde také různé podklady využitelné do výuky, překlady dokumentů, praktické informace a metodickou pomoc.

užitečná informace:

v Jihomoravském kraji komunikuje regionální spolupracovnice META, o.p.s. s pedagogy, školami, institucemi, NNO, odbory ad. nápomocnými orgány. Nabízí rovněž různé vzdělávací semináře i metodickou podporu a poradenství.

Regionální spolupracovnicí META, o.p.s. pro Jihomoravský kraj je:

- **Mgr. et Mgr. Tereza Švandová**, svandova@meta-ops.cz, +420 601 320 245.

Národní pedagogický institut (NPI)

NPI ČR je školským vzdělávacím, metodickým, výzkumným, odborným a poradenským zařízením pro řešení otázek předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání, základního uměleckého, jazykového, neformálního, zájmového a dalšího vzdělávání. Poskytuje vybraná studia ke splnění kvalifikačních předpokladů a studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů (kromě didaktického studia cizích jazyků). Je pověřen funkcí revizního pracoviště a pověřen vedením a zveřejňováním Národní soustavy kvalifikací.

NPI zřizuje také web určený pro pedagogy při práci s žáky-cizinci (<https://cizinci.npi.cz/>), kde najdete vzdělávací programy, e-learning, materiály různého typu, webináře a videa, e-poradenství, informace o možnosti poskytnutí adaptačního koordinátora, možnosti tlumočení a překladů.

užitečná informace:

NPI také zveřejňuje aktivity zaměřené na vzdělávání dětí a žáků cizinců v jednotlivých regionech a poskytuje metodickou pomoc pedagogům prostřednictvím krajských koordinátorů.

Koordinátorkou pro Jihomoravský kraj je:

- **Mgr. Margita Veberová**, margita.veberova@npi.cz, +420 775 122 522

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Na portálu MŠMT naleznete doporučené učebnice pro výuku dětí a žáků-cizinců od předškolního věku po základní a střední školy, metodiku práce s žáky-cizinci na základních školách, krajská centra podpory pro vzdělávání dětí a žáků-cizinců; a publikaci Čeština jako cílový jazyk I. a II.

➤ Národní plán doučování:

Díky tomuto plánu se MŠMT snaží zmírnit negativní dopady výluky prezenční výuky ve školním roce 2020/2021. Plán podporuje ZŠ, SŠ a konzervatoře v ČR. Jeho prostřednictvím je možné zajistit individuální i skupinové vyučování, žákům-cizincům nevyjímaje. Evaluaci prozatímních výsledků roku 2021, plán na rok 2022, i odpovědi na některé z nejčastějších dotazů učitelů k naleznete v [tomto videu](#).

Česká školní inspekce (ČŠI) vydala stanovisko k poskytování poradenských služeb dětem a žákům-cizincům, které naleznete v [příloze č. 3](#) tohoto dokumentu.

Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka (AUČCJ)

Cílem asociace je podporovat výměnu zkušeností v oblasti výuky češtiny jako cizího jazyka se zaměřením na zdokonalování metod. Na webu najdete učebnice, metodické materiály, sborníky, časopisy, odkazy, nabídku seminářů aj.

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Odbor školství

- **Ing. Simona Neubauerová**, vedoucí referentka pro vzdělávání, neubauerova.simona@jmk.cz

➤ Portál o školství JMK

Užitečný obsah pro učitele, management škol, žáky i rodiče. Najdete zde informace o školství, katalog škol, odkazy a pozvánky na plánované akce i inzerci. Podpory a nabídky cizincům se týká záložka [národnostních menšin](#).

užitečná informace:

Všechny výše zmíněné organizace, instituce a zařízení je také dobré sledovat na jejich sociálních sítích, kde jsou pravidelně zveřejňovány novinky ze školství nebo nabídka podpory, školení, seminářů webinářů aj.

Pro ucelenější přehled se můžete obracet také na zmíněnou personální podporu v Jihomoravském kraji.

Kontaktovat můžete také regionální pracovníci Meta, o.p.s. pro Jihomoravský kraj a informační pracovníci Centra pro cizince JMK, **Mgr. et Mgr. Terezu Švandovou**: +420 601 320 245, svandova@meta-ops.cz.

Magistrát města Brna (MMB)

V rámci projektu „Podpora předškolního a základního vzdělávání ve městě Brně“ je poskytováno doučování žákům ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí a žákům, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem a předčasným odchodem ze vzdělávání, tedy i žákům cizincům, kteří nejsou souběžně podpořeni v jiných dotačních titulech. V rámci projektu jsou ve městě Brně ve velké části MŠ také školní asistenti, kteří vzdělávají děti cizince. Projekt potrvá do 31. 12. 2022

Doučování je realizováno na všech 68 základních školách zřizovaných městem Brnem a jeho městskými částmi a na třech partnerských školách jiných zřizovatelů.

Školy mohou vybírat žáky pro doučování samy, bude nutné získat informovaný souhlas rodičů k zapojení žáků. Školy mohou podporovat žáky dle jejich aktuální potřeby a žáci se mohou na doučování měnit.

Odbor školství, Oddělení pedagogicko-organizační

- **Mgr. Irena Hudcová**, pedagogický pracovník pro ZŠ, hudcova.irena.osmt@brno.cz, 542 172 181
- **Mgr. Dagmara Hanáková**, pedagogický pracovník pro MŠ, hanakova.dagmara@brno.cz, 542 172 179
- **Mgr. Ivana Hrochová**, metodik asistentů pedagoga a školních asistentů, hrochova.ivana@brno.cz, 542 172 508

Odbor sociální, Oddělení sociální začleňování

V Brně řeší problematiku národnostních a etnických menšin, cizinců a osob požívajících mezinárodní ochranu, podporuje integraci cizinců a osob požívajících mezinárodní ochranu do majoritní společnosti prostřednictvím poradenství, kulturní a osvětové činnosti, ale zejména zabezpečuje výkon funkcí poradce pro národnostní menšiny a romského poradce prostřednictvím interkulturních pracovníků.

- Mgr. Lenka Šafránková, 775 405 098, 608 955 230; safrankova.lenka@brno.cz
 - V případě potřeby řešení dalších informací o nabídce tohoto odboru navštivte [tyto stránky](#).

Vzdělávací institut pro Moravu (VIM)

Bývalé Středisko služeb školám a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Brno, poskytuje vzdělávání pro pedagogy, pomoc s účetnictvím, GDPR nebo IT. Zaměřuje se také na možnost zpestření výuky na školách prostřednictvím organizování výletů, programů, exkurzí ad. Kontakt na [webu](#).

Pedagogicko-psychologická poradna (PPP)

Seznam poradenských zařízení v JmK k 2020, najdete v [linku](#), i v [příloze č. 4](#) tohoto dokumentu.

volnočasové aktivity, kroužky

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání. Věnuje se zejména environmentální výchově, vzdělávání a osvětě. Ve svých vzdělávacích aktivitách má široký záběr: školám a školkám nabízí jedno či vícedenní [ekologické výukové programy](#), odpoledne se pět pracovišť Lipky plní dětmi při přírodovědných a tvořivých [kroužcích](#) a dospělými při [řemeslných kurzech](#).

Lipka se nachází na více místech v Brně, pro nalezení kontaktu na nejbližší místo u vás navštivte [web zařízení](#).

Středisko volného času Lužánky - brněnská organizace pořádající kroužky, tábory a další akce pro děti, mladé lidi i dospělé. Najdete ji na 11 místech v Brně a okolí. Nabídku podpory pro cizojazyčné žáky najdete pod kurzy označené „English friendly“.

Středisko volného času Lužánky se může pochlubit také mezinárodní spoluprací. Zastřešuje organizaci a propagaci programu Erasmus+ pro Jihomoravský kraj, organizuje besedy, prezentace a workshopy týkající se dobrovolnictví v ČR i v zahraničí a od roku 2006 hostíme i vysíláme dobrovolníky [Evropský sbor solidarity](#).

Kontakty na jednotlivá pracoviště najdete na [webu střediska](#).

Multikulturní centrum Brusinka – rodinné vzdělávací a kulturní centrum pro děti, studenty a dospělé, které nabízí kvalitní doplňkové vzdělávání a rozmanité poznávací i zábavní akce. Najdete zde výuku češtiny, ale i ruštiny, angličtiny, italštiny a němčiny. V nabídce centra jsou možné i lekce na míru, doučování, výtvarným hudební, matematický, herecký nebo rétorický kroužek. Web v ruském a českém jazyce.

MC Brusinka funguje od roku 2020, zaměřuje se zejména na podporu ruského jazyka a ruského kulturního prostředí v Brně, přivítá ráda ale všechny děti předškolního nebo školního věku bez ohledu na národnost.

Kontakt: 608 454 618, info@brusinkabrno.cz

Salesiánské středisko mládeže – středisko římskokatolické kongregace věnující se výchově mládeže. Najdete zde klub maminek, otevřený klub pro odpolední vyžití, různorodou nabídku kroužků, táborů a příležitostných akcí. Středisko je otevřené všem bez rozdílu náboženského vyznání. Někteří vedoucí kroužků mluví anglicky či francouzsky.

Kontakt: 541 213 110, info@brno.sdb.cz, adresa: Foerstrova 2, Brno

užitečná informace:

Ve vašem okolí se jistě najdou organizace nebo osoby, které se organizování volnočasových aktivit nebo kroužků věnují, ale netušíte, zda by cizince přijali.

Zkuste se na ně obrátit s dotazem nebo nabídkou spolupráce. Počítat s těmito službami můžete např. i při myšlence zapojení se do různých dotačních programů apod.

Výuka cizinců nemusí být vždy zcela odlišná, její krása tkví zejména v iniciativě, možnosti experimentu, pochopení a pocitu, že můžete poskytnout této skupině dětí a žáků pomocnou ruku, která by jim v opačném případě nemusela být nikde nabídnuta.

Máte-li nápad na aktivitu, jejíž možnosti byste chtěli prodiskutovat, obraťte se na nás:

<https://www.cizincijmk.cz/cs/kontakty/centrum-pro-cizince-jmk/>

organizace pracující v JmK s cizinci

Centrum pro cizince jmk

Referát Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Poskytuje výuku českého jazyka pro dospělé i pro děti, právní, sociální a kariérové poradenství, tematické kurzy pro cizince, volnočasové aktivity, knihovničku s učebnicemi pro pedagogy, odborné poradenství pedagogům ve spolupráci s organizací META, o.p.s. a další.

Web v češtině, angličtině a ruštině (popis webu i ve vietnamštině, ukrajinštině, němčině, španělštině a arabštině).

- Obecný kontakt: tel. +420 541 658 333, cizincijmk@jmk.cz, případně navštivte [web Centra](#).

užitečná informace:

Nejste si jisti, jakou učebnici či pracovní sešit vybrat, na jaký seminář se přihlásit nebo jak formovat vaše první kroky při výuce ČDJ apod.? Chcete nahlédnout do naší pedagogické **knihovničky**?

- Kontaktujte: svandova@meta-ops.cz

Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU)

Brněnská kancelář OPU byla otevřena v srpnu 2005 a soustřeďuje se zejména na pomoc uznaným azylantům a cizincům s trvalým či dlouhodobým pobytem žijícím v Jihomoravském kraji.

Poskytuje služby pro cizince jako: kurzy a doučování českého jazyka, právní či sociální poradenství. Web v češtině a angličtině.

- Kontakt: opu.bрно@opu.cz, +420 731 448 938, +420 731 928 388, adresa: Josefská 8, Brno

Diecézní charita Brno

Zřizuje služby pro cizince. Najdete zde podporu ve formě doučování českého jazyka, právního či sociálního poradenství, asistence na úřadu/ve škole, tlumočení apod. Web v češtině, angličtině, ruštině a vietnamštině.

Dostupná je také infolinka a e-mailová podpora ve:

- vietnamštině: +420 605 999 969, vietnam.info@charita.cz,
 - mongolštině: +420 733 676 667, mongol.info@charita.cz,
 - a ukrajinštině: +420 731 432 431, ukrajina.info@charita.cz.
- Obecný kontakt: 545 426 632, celsuz@brno.charita.cz, adresa: třída Kpt. Jaroše 1928/9, Brno

Brno expat centre (BEC)

Veřejná služba podporovaná městem Brno, věnovaná pomoci zahraničním profesionálům. Web v angličtině, vydávají i vícejazyčný newsletter.

- Kontakt: +420 530 332 123, [e-mail přes web](#), adresa: Orlí 3, Brno (2. podlaží)

Nesehnutí

Nezávislé sociálně ekologické hnutí, které si dává mimo jiné za svůj cíl i podporu komunity, skupin a jednotlivců při vytváření spravedlivého světa. Realizuje projekt různé komunitní i veřejné informační akce, vzdělávací aktivity, výuku češtiny pro příchozí cizince na školách, kampaně, volnočasové aktivity i tzv. [Buddies program](#). Web v češtině a angličtině.

- Kontakt: 543 245 342, [e-mail přes web](#), adresa: Křížová 463/15, Brno-střed-Staré Brno

Vicinis

Zapsaný spolek působící převážně v Brně a okolí. Jeho cílem je poskytování obecně prospěšných služeb v oblasti podpory lokální komunity a integrace cizinců prostřednictvím různorodých aktivit včetně osvětové a vzdělávací činnosti. Web česky, na webu články také v angličtině. Fungují i na FB.

- Kontakt: info@vicinis.cz, adresa: Liliová 328/12, 612 00 Brno

Ukrajinská iniciativa Jižní Moravy

Nezisková organizace, která usiluje o přispívání ke kladným vztahům mezi Ukrajinci a Čechy. Oficiálně spolupracuje s Konzulátem Ukrajiny ve městě Brně i s dalšími ukrajinskými organizacemi v České republice, např. Ukrajinskou iniciativou v ČR nebo Sdružením Ukrajinek v ČR. Zakládající výbor tvoří mezinárodní tým složený z Ukrajinců, Čechů a Rusů. Mezi členy jsou lidé pracující i mladí studenti, občané České republiky i Ukrajiny, nebo zástupci jiných národností (Rusko, Arménie, Kazachstán ad).

- Kontakt: info@ukrijm.cz, [Facebook](#), Starobrněnská 20, 602 00 Brno

organizace s celorepublikovou působností

- [Adra](#)
- [Amnesty international](#)
- [Amiga](#)
- [Člověk v tísni](#)
- [Diakonie Českobratrské církve evangelické](#)
- [Charita ČR](#)
- [Inbáze](#)
- [Integrační centra](#)
- [Konsorcium NNO](#)
- [La Strada](#)
- [META, o.p.s.](#)
- [Organizace pro pomoc uprchlíkům](#) (OPU)
- [Poradna pro integraci](#) (PPI)
- [Poradna pro občanství, občanská a lidská práva](#) (PPO)
- [Pomáhejme lidem na útěku](#) (PLNU)
- [Sdružení pro integraci a migraci](#) (SIMI)
- [Sdružení občanů zabývajících se emigranty](#) (SOZE)

možnosti financování

Nárokové možnosti financování výuky češtiny pro děti a žáky-cizince:

- a) Financování výuky češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) z rezerv jednotlivých krajů
- b) OP JAK (tzv. Šablony)
- c) Podpůrná opatření

Další možnosti podpory pro školy integrující děti a žáky-cizince:

- d) Dotační programy a výzvy MŠMT
- e) Podpora pedagogických pracovníků prostřednictvím krajských center podpory NPI
- f) Integrované projekty obcí (MVČR)

Pro podrobnější informace o zdrojích financování kontaktujte jednotlivé poskytovatele.

a) Financování výuky češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) z rezerv jednotlivých krajů

- Od 1. 9. 2021 nová právní úprava [vyhlášky č. 48/2005 Sb.](#)
- Nový systém má i svůj [metodický materiál](#).
- Nárok na jazykovou přípravu mají pouze nově příchozí cizinci, kteří plní povinnou školní docházku v ČR po dobu kratší než 12 měsíců. Pro pilotní školní rok 2021/2022 dočasně platí podmínka 24 měsíců.
- Rozsah podpory se určuje na základě [vstupního orientačního testu](#).
- Nemáte-li na škole svůj vlastní orientační test, můžete využít test připravený NPI, který je součástí [Kurikula ČDJ](#) od str. 51.
- Návod na jazykovou diagnostiku i její různé varianty či další diagnostické nástroje naleznete na [Inkluzivní škole ZDE](#).

b) OP JAK - Operační program Jan Amos Komenský (2021–2027)

OP JAK navazuje na úspěšný Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Jeho hlavním cílem pro programové období 2021-2027 je podpora rozvoje otevřené a vzdělané společnosti založené na znalostech a dovednostech, rovných příležitostech a rozvíjející potenciál každého jednotlivce. Skládá se ze 2 priorit: podpora oblasti výzkumu a vývoje a podpora všech úrovní vzdělávání, jeho součástí je také priorita 3 a 4: Technická pomoc. Datum zahájení realizace OP JAK je dle plánu stanoveno na přelom roku 2021/2022. Podrobnější informace o stavu schvalování naleznete [zde](#).

užitečná informace:

Na stránkách programu zřizovaných MŠMT najdete také telefonický a e-mailový kontakt (dotazyzp@msmt.cz) na konzultační linku k programům (+420 234 814 777).

- Telefonní linka lze kontaktovat každý den v čase 9-15 hod.
- E-mailové dotazy jsou zodpovídány průběžně.

c) Podpůrná opatření (PO)

Čerpání podpůrných opatření dle **§ 16 zákona č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školského zákona), umožňuje žákům s OMJ získat z PPP podpůrná opatření až III. stupně. Pro 1. stupeň PO není nutné vyšetření v PPP.

užitečná informace:

Do konce roku 2020 bylo možné získat podpůrné opatření formou pedagogické intervence pouze na základě rozhodnutí poradny.

- Od roku 2021 PI poskytuje škola, družina, školní klub nebo SŠ jako podpůrné opatření 1. stupně, a to i bez návštěvy školského poradenského zařízení (ŠPZ).
- PI budou moci i nadále využívat žáci s OMJ. Vyplyvá to z novely vyhlášky č. 27/2016 Sb., a z novely nařízení vlády č. 75/2005 Sb.

d) Dotační programy a výzvy MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vypisuje Výzvy pro podání žádostí do Programů MŠMT na podporu vzdělávání dětí a žáků cizinců a národnostních menšin. Pro orientaci v termínech vyhlašování dotací sledujte stránky MŠMT, sekci dokumenty – [dotace/rozvojové programy](#).

Jelikož jsou termíny pro podávání žádostí často vyhlašovány na dobu 6 týdnů, doporučujeme již v průběhu roku přemýšlet nad aktivitami a podporou, o kterou budete žádat. Tato příprava vám usnadní a urychlí celý proces sepisování žádostí.

Možnost podání žádostí bývá zpravidla vyhlašována před koncem kalendářního roku a ukončována v polovině prvního měsíce roku navazujícího, pro který o dotaci žádáte.

- Příklad: Pro rok 2021 bylo možné podávat žádosti o dotaci *na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin* (vyhlášena ministerstvem 3. 12. 2020) a *na podporu aktivit integrace cizinců v regionálním školství* (vyhlášena 10. 12. 2020) do začátku ledna 2021.

e) Podpora pedagogických pracovníků prostřednictvím krajských center podpory NPI

- www.cizinci.npi.cz
(Portál podpory pedagogických pracovníků vzdělávajících děti a žáky-cizince, možnost překladů, tlumočení i využití nabídky služeb adaptačního koordinátora.)

Tlumočnické a překladatelské služby

- Tlumočnické služby budou k dispozici žákům-cizincům a jejich rodině či zákonnému zástupci pro komunikaci se školou a může zajistit vypracování překladu dokumentů, které žák předkládá škole při nástupu, případně dalších školských dokumentů, formulářů, pokynů či informací.
- Některé překlady lze nalézt přímo na stránkách NPI.
- Další podpory mohou školy čerpat z dotačních programů, o kterých NPI informuje.

užitečná informace:

Se stupňující se migrační krizí spojené s nepokoji na Ukrajině a s přihlédnutím k narůstajícímu počtu žáků-cizinců na českých školách není již adaptační koordinátor (AK) poskytován Národním pedagogickým institutem.

Finanční prostředky na práci AK přímo ve škole je možno získat ze státního rozpočtu.

Na tuto službu navazují opatření MŠMT, která zahrnují možnost financování AK ve škole z prostředků státního rozpočtu. Podmínky a pravidla jsou popsána v [dokumentu MŠMT](#).

f) Integrovaní projekty obcí – poskytovatel Odbor azylové a migrační politiky MV ČR

Koordinátorem a garantem projektů je vždy místní správa, do realizace se nicméně zapojuje řada dalších aktérů, především nestátní neziskové organizace, mateřské, základní, střední školy.

V rámci projektů obcí je možno postupovat dvěma způsoby:

1. Samospráva může realizovat celý projekt,
2. Obec si v rozpočtu ponechá jen náklady na koordinaci, vyúčtování a napsání závěrečné zprávy a jednotlivé aktivity přeneše na další subjekty (například školy), ty mohou obci navrhnout svůj dílčí projekt.

užitečná informace:

Jedná se o projekt nenáročný jak administrativně, tak účetně. V případě zájmu o více informací kontaktujte vedoucí nebo informační pracovníci [Centra pro cizince JMK](#).

Cílovou skupinou projektů jsou cizinci především z třetích zemí (tj. zemí mimo EU) a většinová společnost v dané obci. Výjimečně pak jako doplňková cílová skupina také občané zemí EU (v osobní kritické situaci) a držitelé mezinárodní ochrany (nad rámec podpory poskytované Státním integračním programem).

Některé aktivity projektů týkajících se přímo škol pro inspiraci, jako např.:

➤ Vzdělávání dětí cizinců v MŠ nebo ZŠ:

- doučování pro žáky-cizince (formou kroužků i individuálně),
- výuka češtiny,
- další vzdělávání pedagogů (jak učit češtinu žáky-cizince, kurz např. META nebo dvousemestrální kurzy na ÚJOP UK),
- letní intenzivní 1-2týdenní kurz češtiny pro děti-cizince před nástupem do školy (zakončený např. tematickým výletem),
- informační schůzky pro rodiče žáků-cizinců, možno i za účasti tlumočnicků,
- využití asistenta pedagoga, který by se věnoval individuální práci s dětmi s OMJ.

➤ Tlumočníci:

- pro komunikaci na úrovni rodič – škola (např. na třídních schůzkách)
- překlady pokynů školy rodičům
- překlad školního řádu (zkráceně a srozumitelně)

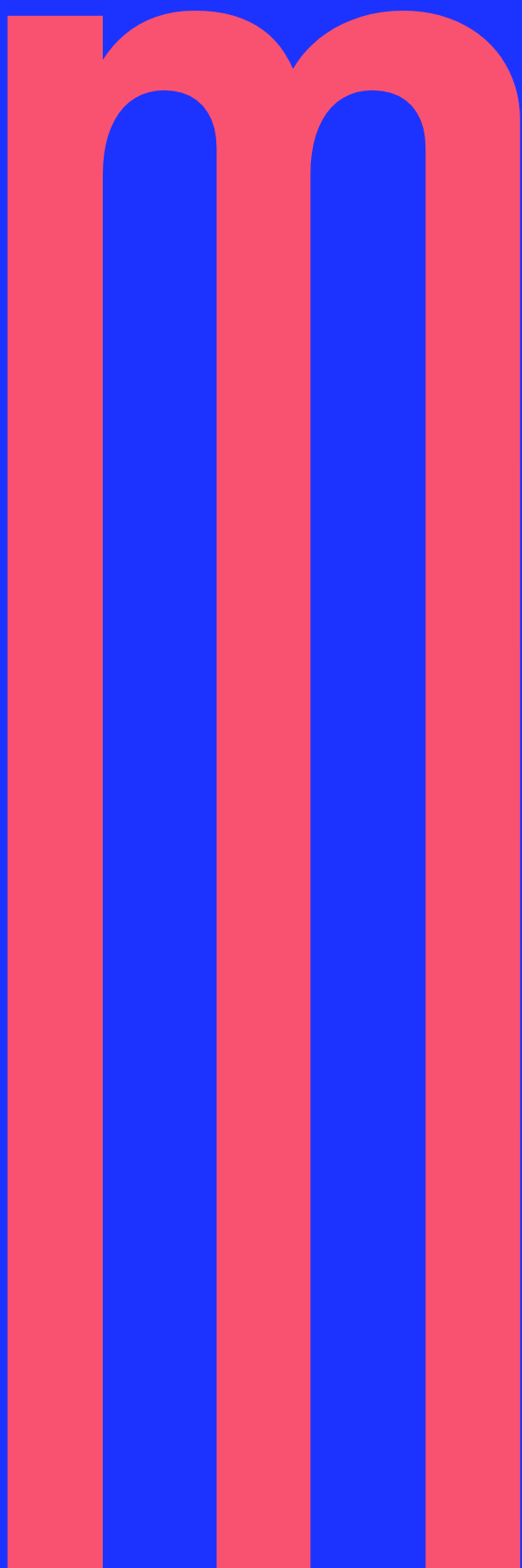
Více informací a vyhlášení výzvy na „[projekty obcí na podporu integrace cizinců na lokální úrovni](#)“ (bod 4). Dotace bývá vyhlašována každoročně v podzimních měsících na rok následující.

závěrečné slovo

Chtěli bychom vám poděkovat za zájem o vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem i to, že jste se dostali až sem, na úplný konec našeho dokumentu.

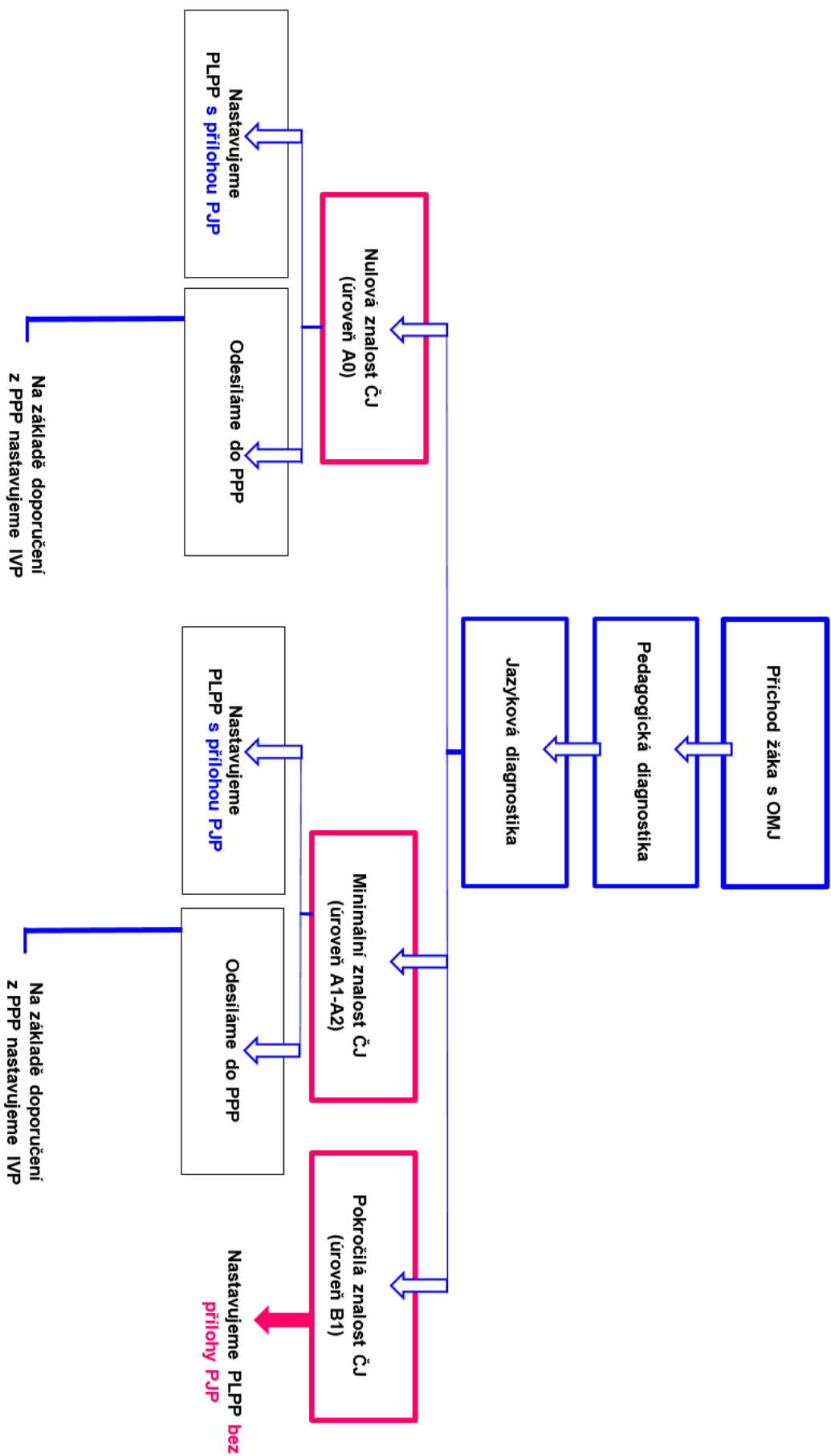
V případě i nadále přetrvávajících nezodpovězených otázek, které Vám přišly na mysl, se na nás (nebo kohokoliv ze zde zmíněných pracovníků a subjektů) neváhejte obrátit.

Jihomoravský kraj je společně s naším Centrem pro cizince JMK na vaší straně!

přílohy

postup nastavování plánů podpory

seznam určených základních škol v JmK ke dni 31.05.2022

Okres	Název školy	Adresa	Ředitel/ka	Telefon	E-mail	Způsob výuky
Brno - město	ZŠ Brno	Bakalovo nábřeží 8/8, Štýřice, 639 00	PhDr. Yveta Gašparcová	543 212 725	gasparcova@bakalka.cz	osobní
	ZŠ a MŠ Brno	Jihomoravské nám. 1089/2, Slatina, 627 00	Mgr. Olga Bauerová	545 321 600	bauerova@zsjihomoravske.cz	osobní
	Masarykova základní škola, Brno	Kamenáčky 3591/4, Židenice, 636 00	Mgr. Martina Zavřelová	548 426 011	reditel@zskamenacky.cz	osobní
	Základní škola Brno	Krásného 3191/24, Židenice, 636 00	Mgr. Petra Grünhutová	548 226 063	grunhutova@zskrasneho.cz	osobní
	ZŠ a MŠ Brno	Křídlovická 513/30b, Staré Brno, 603 00	RNDr. Jarmila Bavlnková	543 213 523	kancelar@zskridlovicka.cz	osobní
	ZŠ J. A. Komenského a MŠ Brno	nám. Republiky 1536/10, Husovice, 614 00	Mgr. Simona Pokorná	545 576 794	vedeni@zsnamrep.cz	osobní
	ZŠ a MŠ Brno	Staňkova 327/14, Ponava, 602 00	Mgr. Jana Hlaváčková	541 422 021-23	zsstankova@volny.cz	osobní a distanční
	ZŠ Brno, Laštůvkova	Laštůvkova 920/77, Brno 635 00	Mgr. Petr Křivka	546 224 090, 546 215 518	reditel@zslastuvkova.cz	osobní
Brno - venkov	ZŠ T. G. Masaryka	Na Brněnce 545/1, 664 91 Ivančice	Mgr. Jana Dvořáková	546 419 211	reditelka@zstgmivancice.cz	osobní
	ZŠ Kuřim	Jungmannova 813/5, 664 34	Mgr. Richard Mach	541 230 342	skola@zskj.cz	osobní
	ZŠ Kuřim	Tyršova 1255/56, Kuřim 664 34	Mgr. Bc. Hana Kočevová	541 230 342	skola@zskj.cz	osobní a distanční
	ZŠ a MŠ, Loděnice	č.p. 134, 671 75 Loděnice	Mgr. Petr Machálek	515 337 632	zs.lodenice@orgman.cz	osobní
	ZŠ Rosice	Pod Zahrádkami 120, 665 01	Mgr. Petr Řezníček	546 412 361	zsrosice@volny.cz	osobní
	ZŠ Modřice	Benešova 332, 664 42	Mgr. Kateřina Koubková	538 728 201	reditelstvi@zsmodrice.org	osobní
	ZŠ Babice nad Svitavou	Babice nad Svitavou 139, 664 01	Mgr. Kateřina Gančarčíková	702 031 141	zs.babicens@seznam.cz	osobní
	Základní škola Tišnov	nám. 28. října 1708, 666 01	PaedDr. Radmila Zhořová	549 415 629	sekretariat@tisnov-zs28.cz	osobní a distanční
	ZŠ, ZUŠ a MŠ Lomnice	Tišnovská 362, 679 23 Lomnice	Mgr. Helena Hegarová	549 450 116-7	reditel@zslomnice.cz	osobní
	ZŠ Židlochovice	Tyršova 611, 667 01	Mgr. Vladimír Soukop	547 425 422	info@zszidlochovice.cz	osobní

	ZŠ Měnín	č.p. 32, 664 57	Mgr. Zdeněk Jochman	723 130 737	jochman@zsmenin.cz	osobní
Blansko	ZŠ a MŠ Blansko	Dvorská 1415/26, 678 01	Mgr. Bc. Dušan Krumnikl, MBA	516 418 675	skola@zsdvorska.com	osobní a distanční
	ZŠ Boskovice	náměstí 9. května 953/8, 680 01	RNDr. Vladimír Ochmanský	516 802 350	zs@boskovice.cz	osobní
	ZŠ a MŠ Olešnice	Hliníky 108, Olešnice 679 74	Vladimír Hél (zástupce stat. orgánu)	516 463 119	skola@olesnice.cz	osobní
Břeclav	ZŠ Břeclav	Slovácká 2853/40, 690 02	Mgr. Martin Janošek	515 518 101	mjanosek@slovacka.cz	osobní
	ZŠ Hustopeče	Komenského 163/2, 693 01	Mgr. Jaroslav Vysloužil	519 363 612	reditel@zshuskom.cz	osobní
	ZŠ Mikulov	Hraničářů 69/617e, 692 01	Mgr. Miroslav Pokorný	519 511 493	pokorny@zsmikulov.cz	osobní a distanční
Hodonín	ZŠ Hodonín, Očovská	Očovská 3835/1, 695 01	Mgr. Martin Čechovský	518 398 712	cehovsky@zsocov.cz	osobní
	ZŠ J. A. Komenského	Újezd 990/2, 697 01	Mgr. Radek Klech	518 306 565	zs.kom@zskyjov.cz	osobní
	ZŠ Veselí nad Moravou	Hutník 1456, 698 01	Mgr. Radek Maršálek	518 323 221	reditel@zshutnik.cz	osobní
	ZŠ a MŠ Blatnice pod sv. Antonínkem	Blatnice pod Svatým Antonínkem 650 696 71	Mgr. Radek Maršálek	518 323 221	reditel@zshutnik.cz	osobní
Vyškov	ZŠ Bučovice	Školní 710, 685 01	Mgr. Aleš Navrátil	773 646 210	a.navratil@zs710.eu	osobní
	ZŠ Komenského	Komenského nám. 495, 684 01 Slavkov u Brna	Mgr. Věra Babicová	515 534 910	reditelka@zskomslavkov.cz	osobní
	ZŠ Vyškov	Nádražní 5/5, Vyškov-Město, 682 01	Mgr. Pavel Pospíšil	517 325 821	pospisil@nadrazni5.cz	osobní a distanční
	ZŠ Vyškov, Tyršova 4, p.o.	Tyršova 664/4, Vyškov-Předměstí, Vyškov 682 01	PaedDr. Bc. Zdeněk Pitela	517 348 782	zstyrsovavy@zstyrsovavy.cz	osobní
Znojmo	ZŠ Moravský Krumlov	nám. Klášterní 134, 672 01	RNDr. František Vrána	515 322 254	frantisek.vrana@zsklasterni.cz	osobní
	ZŠ Šatov, p.o.	Šatov 398, Šatov 671 22	Mgr. Petra Konvalinová Vlašínová	515 221 674	reditel@zssatov.cz	osobní
	ZŠ JUDr. Josefa Mareše a MŠ Znojmo	Klášterní 3301/2, 669 02	Mgr. Eva Hubatková	515 227 525	reditel@evokace.cz	osobní a distanční

Česká školní inspekce
Čj.: ČŠG-1695/17-G21

Stanovisko České školní inspekce
k poskytování poradenských služeb
dětem-cizincům a žákům-cizincům

Stanovisko České školní inspekce k poskytování poradenských služeb dětem-cizincům a žákům-cizincům

Česká školní inspekce zveřejňuje své stanovisko k vybraným skutečnostem spojeným se vzděláváním dětí mateřské školy – cizinců (dále jen „dětí-cizinci“) a žáků základní školy – cizinců (dále jen „žáci-cizinci“).

Vyšetření dětí-cizinců a žáků-cizinců školským poradenským zařízením

České školní inspekci jsou známy problémy školských poradenských zařízení spojené s tím, že v současné době nejsou obecně a jednoznačně vymezeny diagnostické nástroje pro vyšetření dětí-cizinců nebo žáků-cizinců. Dále je Česká školní inspekce obeznámena s tím, že v současné době školská poradenská zařízení nedisponují dostatečnými službami tlumočnicků.

Česká školní inspekce však konstatuje, že podle § 20 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, občané Evropské unie a jejich rodinní příslušníci mají mít přístup ke vzdělávání a školským službám podle tohoto zákona za stejných podmínek.

Dále Česká školní inspekce uvádí, že dle § 20 odst. 2 písm. d) zákona č. 561/2004 Sb. mají osoby, které nejsou občany Evropské unie nebo nejsou jejich rodinnými příslušníky, také mít přístup ke školským službám podle tohoto zákona za stejných podmínek jako občané EU, pokud mají právo pobytu na území České republiky na dobu delší než 90 dnů, popřípadě pokud jsou osobami oprávněnými pobývat na území České republiky za účelem výzkumu, azylanty, osobami požívajícími doplňkové ochrany, žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo osobami požívajícími dočasné ochrany.

Školskými službami jsou i služby školských poradenských zařízení.

Nehledě na faktické obtíže jsou školská poradenská zařízení v případě výše uvedených cizinců povinna postupovat v souladu s § 16a odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., a poskytnout poradenskou pomoc dítěti-cizinci nebo žákovi-cizinci (tj. mimo jiné provést vyšetření dětí-cizinců a žáků-cizinců), kteří o poradenskou pomoc požádají.

Školská poradenská zařízení nemohou odmítnout provést vyšetření dětí-cizinců nebo žáků-cizinců z toho důvodu, že v současné době optimální diagnostický nástroj vyšetření není k dispozici. Je úkolem školských poradenských zařízení (ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Národním ústavem pro vzdělávání a ve spolupráci se zákonnými zástupci dětí-cizinců nebo žáků-cizinců) uvedené problémy vyřešit v té míře, v jaké to daná konkrétní situace umožňuje (např. ve spolupráci se zákonnými zástupci zajistit tlumočnicka) a dítě-cizince nebo žáka-cizince vyšetřit.

Poskytování jazykové přípravy žákům-cizincům a poskytování podpůrných opatření dětem-cizincům a žákům-cizincům

Česká školní inspekce vychází ze skutečnosti, že zákon č. 561/2004 Sb. spojuje s poskytováním jazykové přípravy vymezené § 20 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb. a s poskytováním podpůrných opatření dle § 16 zákona č. 561/2004 Sb. odlišný účel (cíl).

Jazyková příprava je dle § 20 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb. zajišťována pro žáky, kteří jsou dětmi osoby se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie, a kteří na území České republiky, kde taková osoba vykonává nebo vykonávala pracovní činnost v základním pracovněprávním vztahu nebo samostatně výdělečnou činnost, nebo na území České republiky

Česká školní inspekce
Čj.: ČŠIG-1695/17-G21

Stanovisko České školní inspekce
k poskytování poradenských služeb
dětem-cizincům a žákům-cizincům

studuje, anebo získala právo pobytu na území České republiky z jiného důvodu, dlouhodobě pobývají a kteří plní povinnou školní docházku podle tohoto zákona.

Účelem jazykové přípravy uvedené v § 20 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb. je zlepšit znalost českého jazyka určité skupiny žáků-cizinců (znalost českého jazyka jako takovou). Účelem jazykové přípravy není kompenzovat obtíže žáka-cizince, které jsou důsledkem jeho zdravotního stavu, kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek žáka-cizince.

Naopak účelem podpůrných opatření dle § 16 zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, (a to konkrétně posílení výuky českého jazyka nebo výuky českého jazyka jako jazyka cizího) je kompenzovat obtíže jakéhokoli dítěte nebo žáka (tj. bez ohledu na to, zda je nebo není cizincem), které jsou důsledkem jeho zdravotního stavu, kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

Uvedený prostředek (podpůrné opatření) je spojen s výukou českého jazyka. Není však a priori určen všem dětem-cizincům nebo žákům-cizincům pouze proto, že jejich znalost českého jazyka není stejná jako znalost českého jazyka ostatních dětí mateřské školy nebo žáků základní školy, kteří nejsou cizinci.

Z výše uvedeného plyne, že žák-cizinec není vyčleněn ze systému poskytování podpůrných opatření z toho důvodu, že je mu poskytována jazyková příprava dle § 20 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb. Dítěti-cizinci nebo žákovi-cizinci jsou podpůrná opatření poskytována tehdy, když bude splněn účel vymezený zákonem č. 561/2004 Sb. To konkrétně znamená, že dítěti-cizinci nebo žákovi-cizinci bude posílena výuka českého jazyka nebo výuka českého jazyka jako jazyka cizího tehdy, když se tímto způsobem budou kompenzovat obtíže dítěte-cizince nebo žáka-cizince, které jsou důsledkem jejich zdravotního stavu či kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek. Skutečnost, že je žákovi-cizinci poskytována jazyková příprava podle § 20 odst. 5 školského zákona (za účelem zlepšení znalosti českého jazyka jako takové) přímo nepodmiňuje, ani nedoplňuje poskytování podpůrných opatření (tj. i posílení výuky českého jazyka nebo výuky českého jazyka jako jazyka cizího).

Česká školní inspekce vychází ze skutečnosti, že účel poskytování jazykové přípravy a podpůrných opatření je stanoven zákonem č. 561/2004 Sb., který je závazný pro školy, školská zařízení, včetně školských poradenských zařízení.

seznam pedagogicko-psychologických poraden v JmK ke dni 01.01.2022

PPP	Kontaktní údaje
Brno www.pppbrno.cz ředitel: Mgr. Libor Mikulášek	sídlo: Hybešova 15, tel. č. 543 426 080, hybesova@pppbrno.cz , Mgr. Petra Janušová
	ředitelství: Zachova 1, ředitelství, tel. č. 543 245 914, zachova@pppbrno.cz , Mgr. S. Baldrmannová
	Kohoutova 4, tel. č. 545 223 379, kohoutova@pppbrno.cz , PhDr. M. Svobodová
	Sládkova 45, tel. č. 548 526 802, sladkova@pppbrno.cz , PhDr. L. Skácelová
	Lomená 44, tel. č. 541 424 580, lomena@pppbrno.cz , Mgr. R. Abrahamová
Břeclav www.pppbreclav.cz ředitelka: Mgr. Vladimíra Houšťová	sídlo: Bří. Mrštíků 30, tel. č. 519 322 139, Terezie Kubíková, terezie.kubikova@pppbreclav.cz
	Hustopeče: Masarykovo nám. 1, tel. č. 519 411 171, Mgr. Jana Hašková, jana.haskova@pppbreclav.cz
	Mikulov: Komenského 273/7, 516 449 491-2, PhDr. Hana Klimovičová, hana.klimovicova@pppbreclav.cz
Hodonín www.ppphodonin.cz ředitelka: Mgr. Jana Taptičová	sídlo: P. Jilemnického 2854/2, tel. 518 606 411, Dana Skupinová, Dis
	Veselí nad Moravou: Kollárova 1660, tel. č. 518 324 112, Mgr. Jaroslav Mrkva
	Kyjev: Nádražní 1333/34, tel. č. 518 615 082, Jarmila Jakubíčková
Vyškov www.opppvyskov.cz ředitel: Mgr. Jiljí Špičák	sídlo: Jungmannova 2, tel. č. 517 348 706, 605 417 216, Veronika Zabloudilová
	Blansko: Nad Čertovkou 17, tel. č. 516 417 431, 605 286 685, fax 516 418 778, blansko@opppvyskov.cz , Miloslava Bolechová
	Boskovice: Štefánikova 2, tel. č. 516 454 178, 721 754 139, boskovice@opppvyskov.cz , Martina Staňková
Znojmo www.ppp-znojmo.cz ředitelka: Mgr. Petra Malíková	Jana Palacha 6, 669 02 Znojmo tel. č. 515 260 077, pppznojmo@skolyjm.cz , web: www.ppp-znojmo.cz , Pavlína Jonášová
Brno, Gymnázium J. G. Mendela www.skolskykomplex.cz ředitel: Ing. Ivo Procházka	součást soukromé školy, školská právnická osoba, Mendlovo nám. 1/3, 603 00 Brno – nezisková organizace tel. č. 543 216 135, 775 211 793, e-mail: ppp@skolskykomplex.cz , kontaktní osoba: Mgr. Barbora Dusová, zástupce ředitele pro PPP sídlo: Voroněžská 5, 616 00 Brno
Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna Brno www.kpppb.cz ředitel: Mgr. Ladislav Smékal, MBA	Veveří 462/15, 602 00 Brno tel. č. 739 450 034, e-mail: poradna@kpppb.cz

centrum
pro cizince

jihomoravský kraj

naše další dokumenty ke stažení:

Máte ve škole žáka cizince
krátká verze

Inspiromat

Pedagogická knihovna

Více na webu: <https://www.cizincijmk.cz/cs/dokumenty/skolstvi/>

